

Kedves Barátaim!

Tíz éve mondta Tibor egy megemlékezésen: „**Az emlékezés az élőknek szól, és a jövőt alakítja**”. Mint annyiszor, akkor is igaza volt: mai emlékezésünk is rólunk és jövőnkéről szól. A jövőnkéről, az ő gondolatai tükrében. A jövőnkéről beszélünk, de úgy, hogy meghaladva az idősíkok korlátait, személyében megidézzük Tibort, mintha közöttünk ülne, és ismét hallgatnánk mindig lényegre törő tanácsait.

Havass Miklós

A Neumann Társaságnak előtte is, utána is voltak Elnökei (sőt ma is van!). De bátran mondhatjuk, Tibor tíz éves elnöksége máig hatóan alapozta meg Társaságunk filozófiáját, gondolkodását.

Mindenekelőtt egy korlátozó politika korában szívünkbe égette azt a Jeffersoni elvet, hogy minden ember **egyenlőnek** és **szabadnak** teremtett. Egy szabad társaság nem építkezhet rangokból, parancsokból, diktátumokból, de születhet közös akaratból, közös célokból, örömteli munkából, megegyezésekből, kooperációból. Belső szimmetriák uralta rendből. Társaságunknál nem a kapcsolatok, címek minősítettek, nem is az ideológiák szerinti megkülönböztetés. Egyforma ranggal ültünk az asztal körül a mozgalmi múlttal rendelkezők, és a deklasszáltak, öregek és fiatalok, az egyszerű programozók és az akadémikusok, mindenki, akiket tettvágy, ambíció feszített. „**Virágozzék minden virág!**” – adta meg elnökünk a hangot, szabad teret a kezdeményezéseknek!

R. Törley Mária: Vámos Tibor (dombormű, 2023.)

Társaságunk elidegeníthetetlen céljává, örök missziójává tette az informatika szakszerű művelésének képviselőjét hazánk modernizációjában. Nagyhatású tanulmányban vázolta fel a jövő vízióját: Hazánk és a műszaki haladás. Ehhez a vízióhoz hozzá tartozott annak kimondása is, hogy az **emberi kultúra nemzetközi**. Összefüggének eredményeink, egymásra támaszkodnak erőfeszítéseink, s az egyedüli mérce a világszínvonal! Méretünknek megfelelően váljunk a nemzetközi kooperáció míves kisiparosaivá - hirdette. Ennek az iránynak gyakorlati nyitányaként az ő aláírása szentesítette az abban a korban szokatlan nyílt tudományos együttműködést, a szomszédos Ausztria testvérszervezetével, az OCG-vel.

Beck György, Szalay Imre és R. Törley Mária

Örök elégedetlenként figyelmeztette országát mulasztásaira, belterjességére, tárta fel informatikai fejlődésünk hiányosságait. De, mint sokszor mondta, az ország teljesítmény potenciálja elsődlegesen nem technikai, technológiai kérdéseken nyugszik, inkább társadalmi, kulturális kérdés. Ezért is állította mérnökként, kortársait megelőzve Társaságunk érdeklődésének homlokterébe az **információs szabadság és önrendelkezés** kérdését, vagy a folytonos tanulás

szükségességét, szemben például a számítógépek számának mennyiségi számbavételével.

Megtanította nekünk a **fiatalság** tiszteletét. A fiatalokban nem esetlen kamaszokat látott, hanem lehetőséget arra, hogy egyenrangúan, vállvetve keverjék ki az újabb, élhetőbb világ szintézisét. Mert a fiatalság hordozza szívében annak a jövőnek zálogát, amire termettünk. A fiatalság az, ahonnan a társadalom felszívja a friss életerőt, amelyet azonban a múlt példája tesz képessé arra, hogy bokrosodjék, majd termővé váljék. A levél és a gyökér konszonanciája: egyenrangúak, ugyanannak az egyetlen életnek két metszete.

Megtanulhattuk Tőle azt is, hogy a legfontosabb dolgok sem elviselhetők akkor, ha komolykodva kezeljük őket. Ironiára hajló világlátása akkor lendült legmagasabbra, ha önmagát, vagy „méltóságait” kellett kifigurázni. Ilyenkor elemében volt, igazi mókamesterré vált.

Példával illusztrálta azt is, hogy a világ teljességének megértése együtt jár a magas szintű tudományos gondolkodással, az esztétikai szép előtti megnyílással, és a mélyen szántó etikai számvetéssel. Jó volt vele beszélgetni, mert a beszélgetések után úgy éreztük, bölcsebbé váltunk, megértőbbé, s nagy szavak nélkül: jobbá.

A leleplezés pillanatai

Kedves Tibor! Filozófiád agnosztikus volt. Nem hittél a túlvilágban. E pillanatban mégis úgy érezzük, hogy jelen vagy, s talán az Auriga csillagkép a Vámos-csillagán ülve figyeled esetlen botladozásainkat. Tedd ezt továbbra is!

Budapest, 2023. május 22.

Havass Miklós